

Vyjádření k rekonstrukci mariánského sloupu na Staroměstském náměstí v Praze

Rekonstrukce mariánského sloupu vyvolává celou řadu otázek, od ideových až po technické. Ty ideové nechám stranou, protože dialog mezi zastánci postavení sloupu a jeho odpůrci, není dodnes ukončen a přetrvává i do budoucna. Soustředím se tedy na možné otázky technické, technologické a umělecké. Je jasné, že v případě obnovy mariánského sloupu nejde o kopii, neboť sloup bude realizován v materiálu z jiných ložisek než bylo to původní (žehrovičský pískovec). Kopie také není možná z důvodu poškození a dochování originálů. Půjde tedy jednoznačně o rekonstrukci. Měl jsem možnost detailně prostudovat doposud zhotovené části sloupu a předloženou restaurátorskou dokumentaci. Osobně se dlouho problematikou staroměstského mariánského sloupu zabývám a publikoval jsem na toto téma několik statí

Dokumentace k rekonstrukci sloupu z pera Jana Bradny a dalších zúčastněných je připravena velmi pečlivě a detailně, včetně historického exkurzu. Dotýká se současného stavu prací výhledu celkové rekonstrukce sochařské (ak. sochař Petr Váňa), malířské (kopie obrazu Panny Marie Rynecké od ak. Malíře a restaurátora Radima Klouzy tak i architektonické části sloupu (ing. arch. Pavel Naumann, prof. Ing. arch. Milan Pavlík).

Na rekonstrukci sochařské části mariánského sloupu pracoval velmi zkušený sochař nepochybných odborných kvalit Petr Váňa. Proti jeho práci nelze vznést žádné výhrady. Nedoporučoval bych pouze jednu věc, a to tónování výsledné sochy, o tom jak původně vypadalo skutečně nic nevíme a je také otázka jak dlouho by na soše „vydrželo“. Doporučuji ponechat sousoší přirozenému procesu „stárnutí“. Velmi kvalitní kopii obrazu Panny Marie Rynecké zhotovil Radim Klouza. I ta může být ohrožena a bude nutné její patřičné zabezpečení. Trochu problém mám s architektonickou částí sousoší. Předpokládám, že „strojově“ vyrobené balustry budou restaurátorsky upraveny. Nedoporučoval bych, aby jako „spolium“, odkazující k originálnímu sloupu, byla použita jedna původních „kuželek“. Bude vystavena nebezpečí poškození, ostatně jako celý sloup, při některé z četných akcí, které se na Staroměstském náměstí odehrávají (např. sledování sportovních událostí). Zbývá dořešit zhotovení andělských sousoší, zvláště toho mladšího a méně umělecky hodnotného, jež nahradilo Bendlovo sousoší zničené pruskou dělostřelbou. Doporučoval bych provést volnou restaurátorskou rekonstrukci v duchu původního sousoší Bendlova, a to s využitím ikonografických pramenů.

Restaurátoři a architekti vykonali při přípravě jednotlivých částí mariánského sloupu velmi dobrou práci a i když originál lze velmi těžko nahradit, doporučuji vřele po dořešení problémů s osazením na původním místě na Staroměstském náměstí sloup realizovat.

V Praze, dne 1. 7. 2013

Prof. PhDr. Ing. Jan Royt, PhD.